

Likkutei Sichos

Volume 18 | Pinchas | Sicha 1

Source Sheet

.א.

1. במדבר כ"ו:א-ב'

וַיְהִי אַחֲרֵי הַמַּגֵּפָה {פ} וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל אֶלְעָזָר בֶּן-אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֵאמֹר: שְׂאוּ אֶת-רֹאשׁ | כָּל-עַדְת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה לְבֵית אָבִתָּם כָּל-יָצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל:

Bamidbar 26:1-2

It was after the plague, that Hashem spoke to Moshe and to Eleazar the son of Aaron the kohen, saying: Take a census of all the congregation of the children of Israel from twenty years old and upwards, following their fathers' houses, all that are fit to go out to war in Israel.

2. רש"י על במדבר כ"ו:א'

וְיִהְיֶה אַחֲרֵי הַמַּגֵּפָה וְגו'. מִשָּׁל לְרוּעָה שֶׁנִּכְנְסוּ זְאֵבִים לְתוֹךְ עֵדְרוֹ וְהִרְגוּ בָהֶן וְהוּא מוֹנֶה אוֹתָן לִידַע מִכֵּן הַנּוֹתְרוֹת; דָּבָר אַחֵר — כְּשִׁיצְאוּ מִמִּצְרַיִם וְנִמְסְרוּ לַמֶּשֶׁה נִמְסְרוּ לוֹ בְּמִנְיָן, עִקְשׁוּ שְׂקֵרָב לְמוֹת וְלִהְיֵזֵר צֹאנֵו מִחֲזִירֵן בְּמִנְיָן:

Rashi on Bamidbar 26:1

It was after the plague, etc. This is compared to a shepherd whose flock was infiltrated by wolves, who killed some of them. He counted them, to ascertain the number of those remaining. Another interpretation: When they left Egypt and were entrusted to Moshe, they were given to him with a reckoning; now that he neared death, and the return of his sheep, he returned them with a reckoning.

3. רש"י על במדבר א':א'

וַיְדַבֵּר. בַּמִּדְבָּר סִינִי בְּאַחַד לַחֲדָשׁ וְגו'. מִתּוֹךְ חֲבֵתֵן לְפָנָיו מוֹנֶה אוֹתָם כָּל שְׁעָה — כְּשִׁיצְאוּ מִמִּצְרַיִם מִנְאָן, וְכִשְׁנִפְלוּ בְּעַגְל מִנְאָן לִידַע מִכֵּן הַנּוֹתְרִים, כְּשָׁבָא לְהַשְׁרוֹת שְׂכִינְתוֹ עֲלֵיהֶם מִנְאָם, בְּאַחַד בְּנִיסֵן הוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן וּבְאַחַד בְּאֵיר מִנְאָם:

Rashi on Bamidbar 1:1

In the Sinai desert . . . on the first [day] of the [second] month, etc. Because they (the Israelites) are precious before Him (Hashem), He counts them all the time; when they went out of Egypt He counted them [Shemos, 12:37], and when they fell because of [the sin of] the golden calf He counted them to know the

number of those who remained, when He came to cause His Presence to rest upon them He counted them. On the first day of Nisan the *Mishkon* was set up, and on the first day of Iyar He counted them.

ב.

4. מדרש תנחומא, פנחס ד':א'

ויהי אחרי המגפה ויאמר ה' אל משה ואל אלעזר וגו', שאו את ראש. כל מקום שנפלו, הוזקקו למנין. משל למה הדבר דומה. לזאב שנפל על הצאן, הוצרך בעל הצאן למנותם לידע כמה חסרו. דבר אחר, למה מנה אותן כאן. משל למה הדבר דומה. לרועה שמסר לו בעל הבית צאנו במנין. השלים שמירתו. כשהחזיר, צריך למנותו. כך כשיצאו ישראל ממצרים, מסרן הקדוש ברוך הוא למשה במנין, שנאמר, וידבר ה' אל משה במדבר סיני וגו', שאו את ראש וגו' (במד' א א-ב). ואף כשיצאו כתיב, ויסעו בני ישראל (שם לג ה), הרי קבלן במנין. בא להפטר בערבות מואב, החזירם במנין. לכך נאמר, שאו את ראש:

Midrash Tanchuma, Pinchas 4:1

“And it came to pass after the plague [that Hashem said unto Moshe and unto Elazar ben Aaron the priest, saying,] ‘Take a census.’” Every time that they fell, they were required to be numbered. The matter is comparable to the wolf who went into the midst of the flock. The owner of the flock was obliged to count them to know how many were missing. Another interpretation (of Numb. 26:2): Why did he count them here? The matter is comparable to a shepherd to whom the householder has delivered a flock after numbering them. [After] he has fulfilled his guardianship, when he returns them, it is necessary for them to be numbered. Thus when Israel went out from Egypt the Holy One, blessed be He, delivered them to Moshe after numbering [them], as stated (in Numb. 1:1-2), “Then Hashem spoke unto Moshe in the Sinai desert ..., ‘Take a census....’” So also, when they went out, it is written (in Exod. 12:37), “Then the Children of Israel traveled [from Ramases to Succoth, about six hundred thousand men on foot].” Ergo, he received them with a numbering. [So when] he was about to pass away in the Plains of Moab (after completing his guardianship), he returned them with a numbering. It is therefore stated (Numb. 26:2), “Take a census.”

5. רש"י על שמות ל':ט"ז

ונתת אתו על עבדת אהל מועד. למדת שנצטוו למנותם בתחלת נדבת המשכן, אחר מעשה העגל, מפני שנכנס בהם מגפה, כמו שנאמר ויגף ה' את העם; משל לצאן החביבה על בעליה שנפל בה דבר ומשפסק אמר לו לרועה בבקשה ממך מנה את צאני ודע כמה נותרו בהם, להודיע שהיא חביבה עליו...

Rashi on Exodus 30:16

AND THOU SHALT GIVE IT FOR THE SERVICE OF THE APPOINTED TENT — From this statement you may learn that he (Moshe) was commanded to take their census when they began to contribute towards the building of the Tabernacle, after the incident of the golden calf, because the pestilence had befallen them, as it is said, (Exodus 32:35) “and Hashem plagued the people”. A parable: To what may this be compared? To a flock that is dear to its owner upon which there fell pestilence. As soon as it ceased he said to the shepherd, “I beg of you, count my sheep and ascertain how many of them are left”. He did this to show that it (the flock) was dear to him (Midrash Tanchuma, Ki Tisa 9).

6. במדבר כ"ה:ג-ט'

(ג) וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר וַיַּחַר אֶף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל:

רש"י: ויחר אף ה' בישראל. שלח בהם מגפה:

(ד) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח אֶת־כָּל־רֵאשֵׁי הָעָם וְהִקַּע אוֹתָם לַיהוָה נֶגֶד הַשָּׁמֶשׁ וַיֵּשֶׁב חֲרוֹן אַף־יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל:

(ה) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־שַׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל הַרְגוּ אִישׁ אֶנְשָׁיו הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר:

רש"י: הרגו איש אנשיו. כל אחד ואחד מדיני ישראל היה הורג שנים, ודיני ישראל שמונת רבוא ושמונת אלפים כדאיתא

בסנה' (דף י"ח):

(ו) וְהָיָה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא וַיִּקְרַב אֶל־אֶחָיו אֶת־הַמְדִּינִית לְעֵינָי מֹשֶׁה וְלְעֵינָי כָּל־עַדְת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְהָמָּה בָלִים פָּתַח אֶהָל מוֹעֵד:

רש"י: והנה איש מבני ישראל בא ויקרב אל־אחיו את־המדניית לעיני משה ולעיני כל־עדת בני־ישראל והמה בלים פתח אהל מועד:

ואתה יושב וכו' כדאיתא באלו הן הנשרפין (סנהדרין פ"ב): לעיני משה. אמרו לו, משה, זו אסורה או מתרת? אם תאמר

אסורה, בת יתרו מי התיירה לה, וכו', כדאיתא התם: והמה בכים. נתעלמה ממנו הלכה, געו כלם בבכיה; בעגל עמד משה

כנגד ששים רבוא, שנאמר "ויטחן עד אשר דק" וגו' (שמות ל"ב), וכאן רפו דידי? אלא כדי שיבא פינחס ויטל את הראוי לו

(תנחומא):

(ז) וַיֵּרָא פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וַיִּקַּח מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח רֶמַח בְּיָדוֹ:

רש"י: וירא פינחס. ראה מעשה ונזכר הלכה — אמר לו למשה מקבלני ממך הבעל ארמית קנאין פוגעין בו. אמר לו

"קרינא דאגרתא איהו ליהוי פרוקא", מיד ויקח רמח בידו וגו' (סנהדרין פ"ב):

(ח) וַיָּבֵא אַחֲרָי אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַקֶּבֶה וַיִּדְקַר אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶת אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־הָאִשָּׁה אֶל־קִבְתָּהּ וַתַּעֲצֹר הַמַּגִּפָּה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

(ט) וַיְהִי הַמֵּתִים בַּמַּגִּפָּה אַרְבַּעַה וְעֶשְׂרִים אֲלָפִי:

Bamidbar 25:3-9

3. Israel became attached to Baal Peor, and the anger of Hashem flared against Israel.

Rashi: AND THE ANGER OF HASHEM WAS KINDLED AGAINST ISRAEL — he sent a plague among them

4. Hashem said to Moshe, "Take all the leaders of the people and hang them before Hashem, facing the sun, and then the flaring anger of Hashem will be removed from Israel.

5. Moshe said to the judges of Israel, "Each of you shall kill the men who became attached to Baal Peor.

Rashi: **Each of you shall kill the men** — Each one of the judges of Israel killed two men (אנשיו is plural), and the judges of Israel were eighty-eight thousand in number, as it is related in Sanhedrin

6. Then an Israelite man came and brought the Midianite woman to his brethren, before the eyes of Moshe and before the eyes of the entire congregation of the children of Israel, while they were weeping at the entrance of the Tent of Meeting.

Rashi: **AND BEHOLD, ONE [OF THE CHILDREN OF ISRAEL CAME]** The tribe of Simeon gathered to Zimri who was their prince, saying to him. "We are sentenced to death and you remain quiet!?", — as it is related in the chapter beginning ואלו הן הנשרפין (Sanhedrin 82a).

BEFORE THE EYES OF MOSHE — They said to him: "Moshe, is this Midianite woman forbidden or permissible as a wife. If you say she is forbidden, then who made Jethro's daughter, a Midianite woman, permissible to you, etc." as is related there (Sanhedrin 82a).

AND THEY WERE WEeping — the law (decision on this matter) escaped him and therefore they all burst out into weeping (Sanhedrin 82a). — In the case of the golden calf Moshe successfully resisted six hundred thousand men, as it is said, (Exodus 32:20) "And he ground it to powder [and he made

the children of Israel drink of it]”, and here his hands were weak (he did not know what to do)?! But this was intentionally caused by G-d in order that Pinchas might come and receive that which was meant for him (Midrash Tanchuma, Balak 20).

7. Pinchas the son of Eleazar the son of Aaron the kohen saw this, arose from the congregation, and took a spear in his hand.

Rashi: AND PINCHAS SAW — He saw what was being done and he was thereby reminded of the law on this subject (Sanhedrin 82a). He said to Moshe, “I have received a tradition from you: he who has intercourse with an Aramean (heathen) woman, zealous people may attack him”. He replied to him: “Let him who reads the letter be the agent for executing it”; — straightway, ויקח רמח בידו HE TOOK A JAVELIN IN HIS HAND, etc.

8. He went after the Israelite man into the chamber and drove [it through] both of them; the Israelite man, and the woman through her stomach, and the plague ceased from the children of Israel.

9. Those that died in the plague numbered twenty four thousand.

.ז

7. במדבר כ"ב:א'

ויסעו בני ישראל ויחנו בערבות מואב מעבר לירדן ירחו:

Bamidbar 22:1

The Israelites then marched on and encamped in the steppes of Moab, across the Jordan from Jericho.

8. במדבר כ"י"ב

ויאמר יהוה אל-משה ואל-אהרן יען לא-האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל לכן לא תביאו את-הקהל הזה אל-הארץ אשר-נתתי להם:

Bamidbar 20:12

But Hashem said to Moshe and Aaron, “Because you did not trust Me enough to affirm My sanctity in the sight of the Israelite people, therefore you shall not lead this congregation into the land that I have given them.”

9. במדבר כ"ז:י"ב-כ"ג

(יב) ויאמר ה' אל-משה עלה אל-הר העברים הזה וראה את-הארץ אשר נתתי לבני ישראל: (יג) וראיתיה אתה ונאספת אל-עמיך גם-אתה כאשר נאסף אהרן אחיך: (יד) כאשר מריתם פי במדבר-צן במריבת העדה להקדישני במים לעיניהם הם מי-מריבת קדש מדבר-צן: {ס} {טו} וידבר משה אל-ה' לאמר: (טז) ופקד ה' אלקי הרוחת לכל-בשר איש על-העדה: (יז) אשר-יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין-להם רעה: (יח) ויאמר ה' אל-משה קח-לך את-הושע בן-נון איש אשר-רוח בו וסמכת את-ידך עליו... (כב) ויעש משה כאשר צוה ה' אתו ויקח את-הושע ויעמדו לפניו אלעזר הכהן ולפני כל-העדה: (כג) ויסמך את-ידיו עליו ויצוהו כאשר דבר ה' ביד-משה:

Bamidbar 27:12-23

(12) Hashem said to Moshe, “Ascend these heights of Abarim and view the land that I have given to the Israelite people. (13) When you have seen it, you too shall be gathered to your kin, just as your brother Aaron was. (14) For, in the wilderness of Zin, when the community was contentious, you disobeyed My command

to uphold My sanctity in their sight by means of the water.” Those are the Waters of Meribath-kadesh, in the wilderness of Zin. (15) Moshe spoke to Hashem, saying, (16) “Let Hashem, Source of the breath of all flesh, appoint someone over the community (17) who shall go out before them and come in before them, and who shall take them out and bring them in, so that Hashem’s community may not be like sheep that have no shepherd.” (18) And Hashem answered Moshe, “Single out Joshua son of Nun, an inspired man, and lay your hand upon him... (22) Moshe did as Hashem commanded him. He took Joshua and had him stand before Eleazar the priest and before the whole community. (23) He laid his hands upon him and commissioned him—as Hashem had spoken through Moshe.

.ח

10. במדבר כ"ד:י"ב-י"ד

יֹאמֶר בַּלְעָם אֶל-בְּלָק הֲלֹא גַם אֶל-מְלֶאכֶיךָ אֲשֶׁר-שָׁלַחְתָּ אֵלַי דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר: אִם-יִתֶּן-לִי בְלָק מְלֹא בֵיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב לֹא אוֹכֵל לַעֲבֹר אֶת-פִּי יְהוָה לַעֲשׂוֹת טוֹבָה אוֹ רָעָה מִלִּבִּי אֲשֶׁר-יִדְבַּר יְהוָה אֵתוֹ אֲדַבֵּר: וְעַתָּה הֲנִי הוֹלֵךְ לַעֲמִי לָכֵה אִיעֲצֶךָ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לַעֲמֶה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים:
רש"י: לכה איעצך . מה לך לעשות, ומה היא העצה? אלהיהם של אלו שונא זמה הוא כו', פדאיתא בחלק (סנהדרין ק"א); תדע שבבלעם השיא עצה זו להכשילם בזמה, שהרי נאמר "הן הנה היו לבני ישראל בדבר בלעם" (במדבר ל"א):

Bamidbar 24:12-14

Balaam replied to Balak, “But I even told the messengers you sent to me, ‘Though Balak were to give me his house full of silver and gold, I could not of my own accord do anything good or bad contrary to Hashem’s command. What Hashem says, that I must say.’ And now, as I go back to my people, let me inform you of what this people will do to your people in days to come.”

Rashi: COME AND I WILL COUNSEL THEE what you have to do. And what is the counsel? The G-d of these people hates unchastity, therefore tempt them to sin by means of thy women-folk, as is related in the chapter חלק (Sanhedrin 106a) — You can know that it was Balaam who gave this counsel, to make them fall by the sin of unchastity, for it is stated, of the women of Midian (Bamidbar 31:16), “Behold, these were an enticement to the children of Israel through the word of Balaam”.

11. משנה תורה, הלכות איסורי ביאה י"ב:ז-ח'

עוֹן זֶה אֵף עַל פִּי שְׂאִין בּוֹ מִיַּתֵּת בֵּית דִּין אֵל יְהִי קֵל בְּעֵינֶיךָ. אֲלֹא יֵשׁ בּוֹ הַפֶּסֶד שְׂאִין בְּכָל הָעֲרִיזוֹת קְמוֹתוֹ. שֶׁהֵבֵן מִן הָעֲרוֹה בְּנוֹ הוּא לְקַל דְּבַר וּבִקְלָל יִשְׂרָאֵל נֶחֱשֵׁב אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא מִמְזַר וְהֵבֵן מִן הַפּוֹתִית אֵינוֹ בְּנוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים ז ד) "כִּי יִסִּיר אֶת בְּנֵךְ מֵאַחֲרַי" מִסִּיר אוֹתוֹ מִלְּהִיּוֹת אַחֲרַי ה':

וְדָבָר זֶה גּוֹרֵם לְהַדְבִּק בְּעַפּוֹ"ם שֶׁהִבְדִּילֵנוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵהֵם וְלִשְׁבוּב מֵאַחֲרַי ה' וְלִמְעַל בּוֹ:

Mishneh Torah, Laws of Forbidden Relations 12:7-8

Although this transgression is not punishable by execution by the court, it should not be regarded lightly, for it leads to a detriment that has no parallel among all the other forbidden sexual relations. For a child conceived from any other forbidden sexual union, is [the father's] son with regard to all matters and is considered a member of the Jewish people, even if he is a *mamzer*. A son conceived by a gentile woman, by contrast, is not considered his son. [This is derived from Devarim 7:4:] "For he shall sway your son away from following Me." She turns him away from being one of those who follow G-d.

This matter causes one to cling to the gentile nations from whom the Holy One, blessed be He, has

separated us, and to turn away from following G-d and to betray Him.

**12. צפנת פענח על התורה, במדבר כ"ה:י"ג:ב'
ברית כהנת עולם וגוי וכפר על בני ישראל.**

עין סנהדרין דף פ"ב, ובספרי סוף פנחס, דעומד ומכפר עד לעולם עד שיחיו וכו'. ר"ל דלא הוה דבר שכבר נפעל רק דבר נמשך ופועל בכל רגע, וגדר שמן המשחה, וכן החטא של שפיכת דמים הוה ג"כ דבר נמשך, כמ"ש במכות דף ה' ע"ב וכ"מ, וברמב"ם בהל' רוצח, (וכן הדין הכא נמי) בא על נכרית ג"כ דבר נמשך, וזה קשורה בו כו' דסוטה דף ג', ועמ"ש הרמב"ם ז"ל בהל' איסורי ביאה בזה, ועיין עירובין דף י"ט, ע"ש בזה, וזה חד גדר דמאביד נפשות מישראל על ידי דאזיל זרעם בתרה, עיין יבמות דף ק' ע"ב, וקדושין דף ס"ח וכ"מ בזה וזה נמשכת, וממילא (?) הקנאים (נמשכים ע"ש מ"ש בירושלמי בזה) .

.ט.

13. במדבר י"א:א'

וְיָהִי הָעַם כְּמִתְאַנְיִים רַע בְּאַזְנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה וַיִּחַר אַפּוֹ וַתִּבְעַר-בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בְּקִצֵּה הַמַּחֲנֶה:
רש"י: בקצה המחנה . במקצין שבהם לשפלות, אלו ערב רב...

Bamidbar 11:1

The people took to complaining bitterly before Hashem. Hashem heard and was incensed: a fire of Hashem broke out against them, ravaging the outskirts of the camp.

Rashi: [AND THE FIRE ... DESTROYED THEM THAT WERE] IN THE EXTREMITY OF THE CAMP — i.e. those amongst them who were extreme in baseness — these were “the mixed multitude”...

14. מלאכי ג':כ"ב

זָכְרוּ תוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדִּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ בְּחֶרֶב עַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים:

Malachi 3:22

Remember the Torah of Moshe my servant, which I commanded him in Horev for all Yisrael, both statutes and judgments.